

ključujući dodaje: »A isto trpeći i isto uzvraćajući uvijek u krugu, tako snažno pomicano ovamo i onamo, učinjeno i po jednom i drugom, omogućuje da nastane udisanje i izdisanje.«

Nije li Platon time jasno i otvoreno učio o načinu disanja, iako se poslužio nekim metaforama, kao i o načinu na koji bi se sačuvala toplina životinja i to ne samo onih koje imaju noge, nego svih životinja. To, naime, naznačuje kad kaže: τὸ θνητὸν ζῶον, πᾶσι τοῖς ζῴοις, πᾶν ζῶον, *smrtna životinja, svim životinjama, svaka životinja*. Stoga je smiješno kad Aristotel podmeće: »Ako disanje pripada samo onima s nogama, treba reći razlog, zašto samo njima? Ako <pripada> također i drugima treba odrediti drugi način također o tome, na koji način mogu disati sve životinje.« Nije Platon govorio samo o životinjama s nogama, nego o svima.

A ono što dodaje: πλασματώδης ὁ τρόπος τῆς αἰτίας, »prividan način uzroka«, jer: »događa se, naime, tako onima koji misle da je prije udisaj, nego izdisaj.« A to da je besmisleno, jer τελευτῶντες δὲ ἐκπνεύουσιν³¹, »oni koji umiru izdišu«; ὥστ' ἀναγκαῖον εἶναι τὴν ἀρχὴν εἰσπνοίην³² »stoga da je nužno da početak bude udisaj³³«. No nijedna nužnost ne sili, ako je disanje pretpostavljeno na Platonov način, da je udisanje prije od izdisanja. Čak je prije [348] nužno, da se događa suprotno. Naime kad je sjedište puno vatre, ne pripušta nikakvu stvar, a kad se izdisanjem oslobodi mjesto, ulazi drugi zrak i ispunjava ga što i

³¹ Usp. ARIST. Resp. 472b.23.

³² Corr. ex ἐκπνοίην

³³ Corr. ex izdisaj